

חטיבת החקירות והמודיעין

עדכון נוהל להגבלת משך זמן חקירת חשודים

1. כללי

א. ביום 1.1.19 אושר במליאת הכנסת תיקון מס' 87 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "תיקון 87"), המשנה את ההסדרים הקבועים בסעיף 9 לעניין התיישנות עבירות ועונשים.

ב. תיקון 87 קובע כי יש לקצוב תקופות מרביות למשך הליכי חקירה ולטיפול בתיק עד להגשת כתב אישום. ככל שבוצעה חריגה מהתקופות שנקבעו בנוהל זה, לא ניתן יהיה להגיש כתב אישום בתיק, אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה.

ג. חקירה לפי נוהל זה מתחילה מיום חקירתו הראשונה באזהרה, עיכובו או מעצרו של חשוד (להלן – "תחילת החקירה" על-ידי חוקרי רשות המיסים ונמשכת עד להעברת התיק לתביעה, או עד להעברת בקשה של חשוד להמרת ההליך הפלילי לתשלום כופר לגורם המוסמך ברשות המסים.

ד. נוהל זה חל על כל התיקים אשר טרם הוגש בהם כתב אישום במועד כניסתו לתוקף. ה. חקירה בגין חשד לביצוע עבירה פלילית מביאה עמה פגיעה מסוימת בחשוד ובבני משפחתו, העלולה להחמיר עם הימשכות החקירה מעבר לפרק הזמן הסביר.

ו. במטרה לצמצם את הפגיעה ככל הניתן, מגביל נוהל זה את משך החקירה, כאשר רק במקרים שיש לכך הצדקה, תמשיך החקירה מעבר למועדים שנקבעו בכפוף לאישור הנהלת חקירות, כמפורט בנוהל זה.

2. הגבלת משך חקירה - פרקי הזמן

א. יובהר כי הנוהל ופרקי הזמן הקבועים בו יחולו רק על משך החקירה ועד להעברת התיק לתביעה להחלטה. נוהל זה לא חל על בדיקה מקדימה או חקירה סמויה אך יש לעשות כל מאמץ לקיים את אלו בתוך פרק זמן קצר ככל הניתן, גם בהתאם להנחיה

מס' 4.2204 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

ב. יש לסיים חקירה פלילית בהקדם האפשרי כאשר משך זמן החקירה לא יעלה על תקופת הזמן, כמפורט להלן:

חטיבת החקירות והמודיעין

1. בעבירה מסוג חטא - יש לסיים את החקירה כנגד החשוד בהקדם ולא יאוחר מתום שנה מתחילת חקירתו על ידי חוקרי רשות המסים.
2. בעבירה מסוג עוון - יש לסיים את החקירה כנגד החשוד בהקדם ולא יאוחר מתום שנתיים מתחילת חקירתו על ידי חוקרי רשות המסים.
3. בעבירה מסוג פשע שדינה מאסר עד שבע שנים - יש לסיים את החקירה כנגד החשוד בהקדם ולא יאוחר מתום שלוש שנים מתחילת חקירתו על ידי חוקרי רשות המסים.
4. בעבירה מסוג פשע חמור שדינה מאסר מעל שבע שנים ומתחת לעשרים שנים - יש לסיים את החקירה כנגד החשוד בהקדם ולא יאוחר מתום ארבע שנים מתחילת חקירתו על ידי חוקרי רשות המסים.

ג. בתיקי חקירה בהם החשוד הינו קטין

1) כאשר החשוד הוא קטין קובע סעיף 14 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, כי אין להעמידו לדין בעבירה שביצע בהיותו קטין, אם עברה שנה מיום ביצועה אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה. לכן, על החקירה להסתיים בהקדם האפשרי, תוך מאמץ להימנע ככל הניתן מלהתקרב לתום תקופת השנה מיום ביצוע העבירה. פרק הזמן ממועד סיום ביצוע פעולות החקירה בתיק בעניינו של חשוד קטין ועד קבלת חוות דעת משירות המבחן לנוער לא יובא במניין משך החקירה. מעבר לאמור, משך זמן החקירה לא יעלה על שישה חודשים מתחילת חקירתו על ידי חוקרי רשות המסים על ביצוע העבירה, ללא הארכות נוספות.

3. תקופות אשר לא יובאו במניין משך החקירה:

א. במניין התקופות האמורות בסעיף 2 בנוהל זה לא יובאו בחשבון פרקי הזמן כמפורט להלן:

- (1) פרק הזמן שבו נבצר מרשות המיסים להשלים את החקירה בשל היותו של חשוד, מתלונן, נפגע עבירה או עד מרכזי מחוץ לישראל, או בשל כך שלא ניתן לאתר;ו;
- (2) פרק הזמן שממועד הוראה להשלמת חקירה ועד להעברת חומר החקירה בחזרה לתובע לאחר השלמת חקירה, ובלבד שלא יעלה על 6 חודשים. למען הסר ספק, יובהר כי במניין התקופה הקצובה כאן לביצוע השלמת החקירה לא יימנו פרקי הזמן בגין ה"אירועים המפסיקים" האחרים המנויים בסעיף זה.
- (3) פרק הזמן עד קבלת חוות דעת מגורמי חוץ או כל מסמך אחר, בלעדיהם לא ניתן להשלים את החקירה, כגון: המכון לרפואה משפטית, משרד העבודה.

חטיבת החקירות והמודיעין

- (4) פרק הזמן להכנת חוות דעת משפטית ו/או מקצועית ו/או כלכלית הרלוונטית לחקירה, ובלבד שלא יעלה על ששה חודשים.
- (5) פרק הזמן שבו לא ניתן לחקור חשוד בשל חסינות הנתונה לו לפי כל דין;
- (6) פרק הזמן שבו מתקיימים הליכים משפטיים שנוקט בהם החשוד ושיש בהם כדי לעכב את החקירה;
- (7) פרק הזמן שבו לא ניתן לחקור חשוד או עד מרכזי בשל מצבו הרפואי או הנפשי אשר אינו מאפשר לקיים הליכי חקירה;
- (8) פרק הזמן עד לקבלת אישור שפיטה ממח"ש בעניין תלונה שהוגשה למח"ש על ביצוע עבירה הקשורה לאותה פרשה.
- (9) פרק הזמן שממועד הגשת ערר עד לקבלת החלטה בערר; עם זאת, יובהר כי דין השלמת חקירה במסגרת טיפול בערר כדין השלמת חקירה כמפורט לעיל בס"ק (2).
- (10) פרק הזמן שממועד הגשת בקשה לעזרה משפטית או לסיוע משפטי ממדינה אחרת לצורך החקירה, לפי חוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998, או לפי דין אחר, עד לביצוע הבקשה או דחייתה בידי המדינה האחרת, ככל שיש בכך למנוע המשך החקירה או השלמתה.
- (11) פרק הזמן לטיפול בבקשת הכופר, בהתאם להנחיה למשך זמן טיפול בבקשות כופר.

ב. התקיימו הנסיבות כמפורט בסעיף א' שלעיל, יתעד אותן ראש צוות החקירה (רכז או ראש מדור או תפקיד מקביל אחר) בתיק החקירה, לרבות מועד תחילתן וסיומן. אין מניעה לתעדן רטרואקטיבית.

4. הארכת משך החקירה - התקופה הנוספת

א. הארכה ע"י פקיד שומה / מנהל חקירות אזורי או סגניהם

1) פקיד שומה חקירות או מנהל חקירות אזורי או סגן פקיד שומה חקירות או סגן מנהל חקירות אזורי או מנהל בתפקיד מקביל בחטיבת החקירות, רשאים להאריך את משך החקירה **לתקופה הנוספת** אם מצא שיש הצדקה לכך, לדוגמה בשל סוג העבירה הנחקרת ונסיבות ביצועה, מורכבות התיק, אי סיום חקירה משותפת עם גופי אכיפה אחרים או היקף חומר החקירה שנאסף בו, ובתנאי שלא תעלה על התקופות, כמפורט להלן:

1) בעבירה מסוג עוון ופשע שדינו מאסר עד שבע שנים - לא תעלה התקופה הנוספת על שנה.

חטיבת החקירות והמודיעין

2) בעבירה מסוג פשע שדינה מאסר מעל שבע שנים - לא תעלה התקופה הנוספת על שנתיים.

2) האריך פקיד שומה חקירות / מנהל חקירות אזורי או סגנו או מנהל בתפקיד מקביל בחטיבת החקירות את משך החקירה לתקופה נוספת, ינמק את ההחלטה ואת המועד החדש לסיום החקירה. מסמך ההחלטה יצורף לתיק החקירה ויתועד ביומן החקירה שבתיק החקירה.

ב. הארכה על ידי פקיד שומה חקירות או ממונה חקירות אזורי –

1) פקיד שומה חקירות או מנהל חקירות אזורי או מנהל בתפקיד מקביל בחטיבת החקירות, רשאי להאריך את משך החקירה בכל העבירות המפורטות בסעיף 1א4 שלעיל לתקופה אחת נוספת מעבר לתקופה שנקבע בסעיף 1א4 שלא תעלה על שנה, אם מצא שיש הצדקה לכך, לדוגמה בשל סוג העבירה הנחקרת ונסיבות ביצועה, מורכבות התיק, אי סיום חקירה משותפת עם גופי אכיפה אחרים או היקף חומר

החקירה שנאסף בו.

(2) האריך פקיד שומה חקירות או מנהל חקירות אזורי או מנהל בתפקיד מקביל בחטיבת החקירות את משך החקירה יציין את ההחלטה ואת המועד החדש לסיום החקירה. מסמך ההחלטה יצורף לתיק החקירה ויתועד ביומן החקירה שבתיק החקירה.

ג. הארכה חקירות המתנהלות ביחידות שאינן חלק מחטיבת החקירות:

(1) לגבי חקירות המתנהלות ביחידות שאינן חלק מחטיבת החקירות, הארכת משך החקירה על פי סעיפים 4.א ו-4.ב תאושר על ידי סמנכ"ל חקירות ומודיעין. זאת למעט חוקרי יחידת היס"מ של המכס, שעליהם יחול האמור בסעיף 4.א, 4.ב וסעיף 6 לנהל זה.

(2) סבר פקיד שומה או מנהל תחנה אזורי או מנהל בדרגה מקבילה ברשות המיסים או מי מטעמם כי לא ניתן לסיים את החקירה עד תום התקופה שנקבעה לחקירה בסעיף 2.ב לעיל ויש צורך בהארכת התקופה על מנת להגיע למיצוי חקירה, יעביר בקשה לסמנכ"ל חקירות ומודיעין, לכל הפחות עד חודש לפני תום התקופה בסעיף 2 ב' ו 4 א' לעיל.

(3) העברת הבקשה כאמור בסעיף לעיל תתועד ותצורף ביחד עם החלטת סמנכ"ל לחקירות ומודיעין בעניינה ליומן החקירה שבתיק החקירה.

חטיבת החקירות והמודיעין

ד. במניין התקופה הנוספת שבסעיף 4 לנהל זה לא יובאו בחשבון פרקי הזמן המפורטים

בסעיף 3 לנהל.

5. היתר להארכה ע"י סמנכ"ל חקירות ומודיעין

א. סבר פקיד שומה חקירות או מנהל חקירות אזורי או סגן פקיד שומה או סגן מנהל חקירות אזורי או מנהל בתפקיד מקביל או מי מטעמם, כי על אף ההארכות שבוצעו בהתאם לסעיף 4 שלעיל, לא ניתן לסיים את החקירה עד תום תקופת ההארכה ויש צורך בהארכת התקופה על מנת להגיע למיצוי חקירה, יעביר בקשה לסמנכ"ל חקירות ומודיעין, לכל הפחות עד חודש לפני תום תקופת הארכה שניתנה. העברת הבקשה תתועד ביומן החקירה שבתיק החקירה.

ב. סמנכ"ל חקירות ומודיעין רשאי להאריך את משך החקירה לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים ולחזור ולהאריכה כאמור, מעת לעת ועד לתום תקופת ההתיישנות הקבועה בתיקון 87. מסמך ההחלטה יצורף לתיק החקירה ויתועד ביומן החקירה שבתיק החקירה.

ג. במניין ההארכה הנוספת באישור סמנכ"ל חקירות ומודיעין, לא יובאו בחשבון פרקי הזמן המפורטים בסעיף 3 לנוהל זה.

6. דגשים

א. הארכה רטרואקטיבית - חלפו המועדים שנקבעו בסעיפים לעיל למשך זמן החקירה או להארכות השונות, רשאי סמנכ"ל חקירות ומודיעין לאשר רטרואקטיבית את הארכתם ובתנאי שלא חלף המועד של תום תקופת ההארכה כפי שנקבע בסעיף 4.א, ב.ו-5 לנוהל זה.

ב. יובהר, כי אין בתקופות הקבועות בנוהל זה כדי להאריך את התקופות מעבר למועדים כפי שנקבעו בתיקון 87.

ג. נחקר אדם באותו תיק חקירה בשתי עבירות שונות או יותר, יחל מניין פרקי הזמן מיום חקירתו הראשונה באזהרה בגין העבירה החמורה יותר, עיכובו או מעצרו על-ידי רשות המיסים בגין העבירה החמורה יותר, לפי המוקדם מבניהם. כמו כן, משך החקירה יקבע בהתאם לעבירה החמורה יותר.

ד. תחולת נוהל להגבלת משך זמן חקירת חשודים הינה מיום 27.1.21. עדכון זה (מס' 1)

תחולתו מיום 20.10.2022, והוא יחול על תיקים בהם טרם הוגש כתב אישום במועד זה.

חטיבת החקירות והמודיעין

טבלת זמנים להגבלת משך זמן חקירות

	משך זמן חקירה ללא הארכות (סעיף 2 ב')	הארכה ראשונה לתקופה נוספת (בסמכות פקיד שומה/מנהל חקירות אזורי או סגניהם סעיף 4 א') <u>הערה:</u> יחידות שאינן בחטיבת החקירות – בסמכות סמנכ"ל חקירות סעיף 4 ג'	הארכה שנייה לתקופה נוספת (בסמכות פקיד שומה/מנהל חקירות אזורי בלבד, סעיף 4 ב') <u>הערה:</u> יחידות שאינן בחטיבת החקירות – בסמכות סמנכ"ל חקירות, סעיף 4 ג'	הארכות נוספות (בסמכות סמנכ"ל חקירות ומודיעין בלבד, סעיף 5 ב')
חטא	תוך שנה מתחילת חקירתו של החשוד	-		לתקופות של שישה חודשים כל פעם ועד לתום תקופת ההתיישנות שבחוק
עוון	תוך שנתיים מתחילת חקירתו של החשוד	התקופה הנוספת לא תעלה על שנה	לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה	לתקופות של שישה חודשים כל פעם ועד לתום תקופת ההתיישנות שבחוק
פשע עד 7 שנות מאסר	תוך שלוש שנים מתחילת חקירתו של החשוד	התקופה הנוספת לא תעלה על שנה	לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה	לתקופות של שישה חודשים כל פעם ועד לתום תקופת ההתיישנות שבחוק
פשע חמור מעל 7 שנות מאסר ועד עשרים שנות מאסר	תוך ארבע שנים מתחילת חקירתו של החשוד	התקופה הנוספת לא תעלה על שנתיים	לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה	לתקופות של שישה חודשים כל פעם ועד לתום תקופת ההתיישנות שבחוק

- לא יילקחו בחשבון תקופות כמפורט בסעיף 3 לנוהל.
- לגבי קטינים – משך החקירה מוגבל לששה חודשים מיום חקירתו.
- הארכה על ידי סמנכ"ל בתנאי שהבקשה הועברה אליו חודש לפני תום תקופת ההתיישנות.